

Kestävän kehityksen toimintakertomus 2015–2016

Kestävän kehityksen teemat valitaan vuosittain OKKA-säätiön laatimasta [teemaluettelosta](#).

EKKOn lukuvuoden 2015–2016 kestävän kehityksen teemoiksi valittiin:

- Vastuulliset hankinnat ja kestävä kulutus
- Henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointi
- Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys
- Kulttuuriympäristö, tavat ja perinteet

Kaikki teemat toteutuivat opiston opetuksessa ja käytännön toiminnassa. EKKOn kestävän kehityksen toimintakäsikirjaan on koottu yleisiä esimerkkejä kestävän kehityksen teemojen näkymisestä ja arvioinnista. Lukuvuoden 2015–2016 aikana tehtyjä kestävän kehityksen mukaisen toiminnan erityistoimia kuvataan alla 1. hanketyön, 2. teemapäivien ja tapahtumien, 3. yhteistyön ja verkostoitumisen, 4. opetuksen, 5. opetusjärjestelyjen sekä 6. asiakaspalvelun esimerkeillä.

1. Hanketyö

Lukuvuonna 2015–2016 kestävä kehitys näyttäytyi ennen kaikkea maakunnallisen ja kansainvälisen hanketyön kautta. Hankkeiden kautta edistettiin erityisesti kansainvälisyyttä ja monikulttuurisuutta sekä henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointia.

EKKO sai päätökseen kaksi hanketta: aluehallintoviraston (AVI) rahoittaman Osaava-ohjelman Ekavan voima toiminnaksi –hankkeen ja opetushallituksen rahoittaman Vapaan sivistystyön kiertokoulu -hankkeen. **Ekavan voima toiminnaksi** -hankkeessa kuuden eteläkarjalaisen opiston verkostossa kehitettiin ja järjestettiin opetus- ja opetuksen tukitehtävissä toimiville työntekijöille ja oppilaitosjohdolle monipuolista täydennyskoulutusta, painopisteinä turvallisuus, hyvinvointi, johdon koulutus ja TVT-taidot. **Vapaan sivistystyön kiertokoulu** -hankkeessa lisättiin viiden vapaan sivistystyön oppilaitoksen verkostoyhteistyötä. Hankkeen aikana liikuttiin messuilla ja bussilla ympäri Etelä-Karjalaa hankkeessa mukana olevista koulutusorganisaatioista toiseen ja näin madallettiin uusien opiskelijoiden kynnystä lähteä kursseille sekä lisättiin oppilaitosten tunnettuutta.

Ekava 5 -hanke käynnistettiin viiden opiston kesken. AVI:ltä saatu hankerahoitus oli tarkoitettu verkostossa mukana olevien oppilaitosten opetus- ja opetuksen tukitehtävissä toimivan henkilöstön osaamis- ja osaamistarvekartoituksen tekoon sekä sen pohjalta laadittavaan pitkän aikavälin koulutussuunnitelmaan.

Opetushallituksen rahoittama laadunkehittämishanke **MITÄ, MISTÄ MILLOIN? Laatua opiston viestintään** jatkui. Hankkeen puitteissa tehtiin viestintästrategia ja asiakastytyväisyyskysely sekä suunnitelmat nettisivujen uudistamiseksi. Opiston graafisen ilmeen uudistamisessa käytettiin paikallista mainostoimistoa ja teknistä toteuttajaa.

EKKOn **Nordplus–hanke** Raising Adults’ Cultural Awareness and Expression through Cultural Heritage päättyi lukuvuonna 2015–2016. Hankkeen tavoitteena oli edistää Baltian maiden ja Pohjoismaiden välistä yhteistyötä ja kulttuurintuntemusta sekä kehittää innovatiivisia koulutustuotteita ja toimintatapoja vuosina 2014–2016. Hankkeen aikana tutustuttiin partnerimaiden kulttuuriperintöön (ruoka, musiikki ja tanssi, kansallispuvut ja perinteet, festivaalit) ja sovellettiin opittua oman oppilaitoksen opetustyöhön. Kohderyhmänä olivat aikuisopiskelijat, opettajat aikuisoppilaitoksissa, oppilaitosten johto ja asiantuntijat. Mukana olivat Ruotsi, Suomi, Viro, Lavia ja Liettua, joka oli myös hankkeen vetäjämaa. EKKOn edustajat osallistuivat syksyllä 2015 Virossa järjestettyyn hanketapaamiseen, jonka teemana olivat perinteiset festivaalit ja kulttuuriperintö. Hankkeen aikana laadittiin [digitaalisia kertomuksia](#), joissa kuvattiin kumppanimaiden kulttuuriperinnön eroja ja yhtäläisyyksiä. Kesäkuussa 2016 EKKOssa järjestettiin hankkeen loppuseminaari, jolloin erityisteemana oli eteläkarjalainen kulttuuriperintö ja kulttuurialan yrittäjyys. Seminaarissa puhuivat Anu Talka Etelä-Karjalan liitosta ja Mirka Rahman Lappeenrannan kaupungilta sekä Tarja Talonpoika Etelä-Karjalan taideyhdistyksestä.

EKKOn henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua eurooppalaiseen **Erasmus+ -liikkuvuushankkeeseen**. Lukuvuoden 2015–2016 aikana opiston päätoimiset henkilöt (2 hlöä) ja tuntiopettajat (3 hlöä) osallistuivat liikkuvuusjaksoille Skotlannissa, Islannissa, Saksassa, Itävallassa ja Virossa. Lähtijät osallistuivat täydennyskoulutuskursseille tai hankkivat opettamiskokemusta toisen maan organisaatiossa. Liikkuvuusjaksojen myötä osallistujien ammatillinen osaaminen lisääntyi ja kielitaito sekä kulttuurintuntemus parantuivat. Lisäksi luotiin kansainvälisiä verkostoja ja löydettiin uusia eurooppalaisia yhteistyökumppaneita. Saatuja kokemuksia jaettiin opiston koko henkilöstölle ja opittuja asioita tuotiin erityisesti EKKOn kielten ja liikunnan opetukseen.

Kansainvälisyyttä toteutettiin tekstiilityössä sekä kudonnan että tilkkutöiden ryhmien ja skotlantilaisten opiskelijoiden kesken. Lukuvuonna 2014–2015 **Haikus between Scotland and Finland -hankkeessa** skotlantilaiset opiskelijat kirjoittivat haiku–runoja ja niiden innoittamina EKKOn kutojat ja tilkkuilijat valmistivat töitä. Töissä käytettiin runsaasti kierrätysmateriaaleja. Hanketyöskentelyn lopputuotoksena syntyi kirjanen *Weaving Words and Threading Images – Handmade in Stirling and Lappeenranta*. Julkistamistilaisuus Stirlingissä oli osa kansainvälistä, elinikäistä aikuiskoulutusta käsittelevä seminaaria, johon EKKOn rehtori ja apulaisrehtori osallistuivat.

2. Teemapäivät ja tapahtumat

Okka-säätiön suunnittelupäällikkö Erkkä Laitinen luovutti **kestävän kehityksen oppilaitos -sertifikaatin** opistolle syksyn opettajainkokouksen yhteydessä 7.9.2015. Lukuvuoden muita teemapäiviä ja tapahtumia olivat:

Euroopan kielipäivä 25.9.2015. EKKOssa järjestetyn kielellisen iltapäivän vieraaksi saapui paikallinen esikoiskirjailija Kristiina Bruun, joka kertoi yleisölle kielten merkityksestä ja kulttuurien kohtaamisesta. Kansainvälisessä vaihdossa olleet opiston tuntiopettajat, Tiit Tönnov, Tuija Näränen sekä Tarja Talonpoika jakoivat liikkuvuusjaksoilla saamiaan kokemuksia.

- Ystävänäpäiväviikko helmikuussa: Opiskelijoilla oli mahdollisuus tuoda yksi kaveri tutustumaan harrastukseen.
- Taiteen perusopetuksen näyttely Luumäen kunnantalolla 8.4.–6.5.2016
- EKKOn kevätnäyttely opistotalolla 23.–25.4.2016 ja Luumäellä 9.–10.4.2016.
- EKKOn pianonsoittajien konsertti 23.4.2016.
- Opisto järjesti päätoimiselle henkilöstölle työhyvinvointipäivän keväällä Taipalsaarella.

3. Yhteistyö ja verkostoituminen

2015–2016 EKKO teki laaja-alaista yhteistyötä erityisesti hanketyön ja oppilaitosvierailujen kautta. Lisäksi opiston yhteistyöverkostoihin kuuluivat alueen kunnat ja muut vapaan sivistystyön organisaatiot.

- Yhteistyötä tehtiin kehittämishankkeiden ja opettajien koulutuksen saralla aktiivisesti Imatran työväenopiston, Joutsenon opiston, Savitaipaleen kansalaisopiston ja Jaakkiman kansanopiston kanssa. Hankeyhteistyötä oli myös Etelä-Karjalan kesäyliopiston kanssa.
- Kestävän kehityksen hankkeessa yhteistyökumppaneita olivat Enne Etelä-Karjalan energianeuvonta -projekti, Saimaan ammattiopisto Sampo, Etelä-Karjalan Martat ja Pientalorakentamisen kehittämiskeskus.
- Päätoiminen henkilöstö järjesti työhyvinvointimatkan Helsinkiin elokuussa.
- Rehtorin perjantaipullat –keskustelutilaisuudet aloitettiin tuntiopettajien ja aineiden vastuopettajien kanssa.
- Syyskuussa Lahden Diakonialaitokselta saapui Osaava–hankkeen tiimoilta vieraita, joiden kanssa sovittiin Moodle–verkkokurssien vertaisarvioinnista.
- Saimaan ammattikorkeakoulun kanssa tehtiin yhteistyötä mm. verkkokoulutuksen yhteydessä (Moodle -neuvonta).
- Lappeenrannan maakuntakirjaston kanssa tehtiin yhteistyötä yleisöluentojen järjestämisessä. Liikunnan koulutuksessa yhteistyö Lappeenrannan kaupungin liikuntatoimen, sydänyhdistyksen ja Niilin helmien kanssa oli aktiivista.
- Rehtori kuului kuuden itäsuomalaisen kansalaisopiston rehtorien verkostoon. Verkoston tarkoituksena on tukea rehtorien työtä keskustelujen ja tiedonkulun kautta.
- Opiston suomen kielen opetuksesta vastaava oli aktiivisesti mukana maahanmuuttajatoimijoiden verkostotyöryhmässä Etelä-Karjalassa. Maahanmuuttajakoulutuksen osalta yhteistyötä tehtiin aktiivisesti myös TE-keskuksen ja Lappeenrannan kaupungin maahanmuuttajapalveluiden kanssa.
- Eksoten kanssa yhteistyötä tehtiin mm. kehitysvammaisten koulutuksen järjestämiseksi ja Aivoliiton kanssa organisoitiin Juttutupa –toimintaa afaattisille henkilöille.
- Joulukuussa opettajia kokoontui yhteiseen joulujumppaan ja käsityöpajaan opistotalolle.
- Opettajainkokoukset järjestettiin syys- ja kevätkauden alussa 2.9.2015 ja 7.1.2016.

4. Opetus

Lukuvuoden 2015–2016 kurssisuunnittelussa ja sisällöissä kiinnitettiin huomiota EKKOn kestävän kehityksen ohjelmaan. Kierrätys näkyi hyvin eri kädentaitojen kursseilla kuten

kudonta, pajutyöt, lasinsulatus, farkkujen uusiokäyttö, asusteita tölkinavausrenkaista, tilkkutyöt ja uusiopaperi.

Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys näkyivät EKKOn opetustarjonnassa mm. seuraavasti:

- Joutsenon Opiston kanssa järjestettiin yhteistyössä japanin ja kiinan kielen alkeiskurssit Joutsenon Opiston tiloissa syksyllä 2015. Natiivikielenpuhujia toimi EKKOn kieltenopettajina myös venäjän, englannin, espanjan, italian, viron ja thai-kielen kursseilla.
- Vieraissa kielissä pidettiin kestävään kehitykseen liittyvää päiväkirjaa, nk. KEKE-kansiota. Kauppakadulla toimi lisäksi kielten materiaalien kierrätyspiste, josta opiskelijoiden oli mahdollista ottaa maksutta käytöstä poistettuja kielten oppikirjoja ja äänitteitä.
- Opintoryhmien opiskelumateriaalia jaettiin aiempaa enemmän Moodlessa ja kurssien kotisivuilla.
- EKKO järjesti kuusi yleisötilaisuutta ja tapahtumaa sisältäen Euroopan kielipäivän infotilaisuuden, jossa vieraana oli esikoiskirjailija Kristiina Bruun, joka kertoi yleisölle kielten merkityksestä ja kulttuurien kohtaamisesta.

Kulttuuriperintö ja hyvinvointiteema näkyivät opetustarjonnassa mm. seuraavasti:

- Yleisötilaisuuksien aiheina olivat murteet, kevätnäyttely, afasia ja aivoverenkiertohäiriöt, eläkkeelle jääminen, eläkeläisen hyödylliset nettipalvelut ja eläkeläisen terveys ja hyvinvointi. Lisäksi järjestettiin Järven tarina –luento.
- Kuntoliikunnan uutuuksia olivat äitivauvajumppa sekä 60+ liikuntakurssi. Tanssin uutuuksia olivat Lavis-lavatanssijumppat, reggaeton, steppitanssin lyhytkurssi sekä lasten tanssiryhmä Joutsenossa. Flamenco-kurssin opettaja oli espanjalainen.
- Musiikin opetuksessa jatkuivat yksinlaulun verkkokurssit, joissa yksi osallistuja tuli myös Suomen ulkopuolelta. Ukulele-kurssi oli yksilösoiton uutuuskurssi.
- Tietotekniikan koulutus jatkui senioreille tarkoitettuina perus- ja jatkokursseina, tietotekniikan työpajoina, digitaalikamerakursseina sekä tablettitietokonekursseina. Lisäksi oli sosiaalisen median iltakurssi.
- Suosittuja kursseja olivat sukututkimus ja naisten piiri. Uutena kurssina toteutui Pihan hyötykasvit –kurssi.
- Erityisryhmien draamakurssit ja opintopiirit jatkuivat. Syksyllä 2015 käynnistyi yhteistyössä Aivoliiton kanssa järjestettävä Juttutupa –toiminta, jossa afaattisille henkilöille tarjottiin mahdollisuus keskusteluun ja vuorovaikutustaitojen harjoittamiseen.

5. Opetusjärjestelyt

Opistotalon erityisluokkia, kuten taide- ja käsityöluokka, muutettiin monitoimiluokiksi siten, että niissä järjestettiin myös kieltenopetusta. Alakerran tyhjäkäytöllä ollut neuvotteluhuone muutettiin kierrätyspisteeksi, joka toimii periaatteelle ”Tuo tullessais, vie menneissais”. Tila toimi myös kestäväan kehityksen infopisteenä yhdessä opistotalon pääsisäänkäynnin yhteyteen tehdyn kestäväan kehityksen ilmoitustaulun kanssa. Jätteen lajittelua tehostettiin päätoimipaikoissa, joihin hankittiin jätevaunuja paperi-, seka- ja

biojätteille. Opistotalon ilmanvaihtoa ja lämmitystä pienennettiin energian säästämiseksi loma-aikoina ja sellaisina viikonloppuina, jolloin ei ollut opetusta.

Oman liikuntasalin arvo korostui edelleen koulujen salien sulkemisten myötä. Lyhytkurssien määrää lisättiin, samoin uusien kurssien kokeilukertoja ja kesäkurseja. Syksyllä uusina aloitettiin ns. kertamaksujummat sekä Lappeenrannassa että Joutsenossa. Palaute kertamaksujumpista oli hyvää ja tunneilla oli hyvin osallistujia. Kokeilu herätti mielenkiintoa myös valtakunnallisesti kansalaisopistokentällä.

6. Asiakaspalvelu

Etelä-Karjalan kansalaisopistolla toteutettiin **asiakastyytyväisyyskysely** marraskuussa 2015. Kyselyllä kartoitettiin, miten tyytyväisiä asiakkaat ovat opiston toimintaan, mikä heidän mielikuvansa on opistosta ja miten toimintaa voitaisiin kehittää. Kyselyn vastaajat (585 hlöä) olivat pääosin tyytyväisiä kansalaisopiston toimintaan. Kansalaisopiston erityiseksi vahvuudeksi erottui hyvä opetus. Kyselyn perusteella kansalaisopistoa pidettiin ammattitaitoisena, luotettavana ja opistolla oli hyvä ilmapiiri. Eniten kehitettävää kyselyn vastaajat näkivät opiston opetustiloissa ja -laitteissa.

Sähköinen **osaamistarvekartoitus** toteutettiin vuodenvaihteessa yhdessä EKAVA YHDESSÄ –hankkeen kumppaniopistojen kanssa. Kyselyssä kartoitettiin henkilökunnan oman työtehtävän hallintaa, työhyvinvointia ja työssäjaksamista sekä TVT-osaamista. Lisäksi selvitettiin henkilöstön täydennyskoulutustarpeita ja pedagogista osaamista. Tulosten perusteella hankeopistot saivat tärkeää tietoa vapaan sivistystyön oppilaitosten alueellisesta osaamisesta. Tietoa käytetään jatkossa sekä opistokohtaisten että oppilaitosten yhteisten koulutusten suunnittelussa.

Viestintä- ja hankekoordinaattorin toimi perustettiin syksyllä 2015. Viestintäkoordinaattorin tehtävänä oli kehittää keskustelempaa ilmapiiriä, tehokkaita ja taloudellisia erityisesti sähköisen viestinnän mahdollisuuksia ja henkilökunnan viestintätaitoja.

Kurssille ilmoittautumisia otettiin jälleen elokuussa vastaan **marketeissa**, myös Joutsenossa.